

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมาย ศึกษาความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียน และเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา ประจำปีการศึกษา 2553 มีจำนวนทั้งสิ้น 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการสอนโดยใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมาย แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ แบบทดสอบวัดความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC+

1. สรุปผลการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยพบว่าพบว่าค่าเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษหลังเรียน ($\bar{x} = 24.78$) สูงกว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน ($\bar{x} = 20.55$) เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1

2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้คำศัพท์หลังการทดสอบครั้งแรกไปแล้ว 14 วัน (24.65) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้คำศัพท์หลังเรียน (22.45) จึงอาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายมีความคงทนในการจำคำศัพท์ เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2

3. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายโดยภาพรวม นักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 จึงอาจกล่าวได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 3

2. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. ผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากหลายประการ คือ ประการแรก การเติมข้อความลงในผังความสัมพันธ์ของความหมาย ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นภาพรวมของข้อความที่ได้อ่านอย่างชัดเจน เพราะผังความสัมพันธ์ของความหมายจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างแจ่มแจ้งและเป็นการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ผังความสัมพันธ์ของความหมายจะแสดงความสัมพันธ์ของใจความหลัก ใจความรองของเรื่องที่นักเรียนได้อ่านอย่างเป็นลำดับขั้นตอนทำให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี และนอกจากนี้การเติมข้อความลงในผังความสัมพันธ์ของความหมายนั้นเป็นการดึงเอาใจความสำคัญ รายละเอียดสนับสนุนจากเรื่องที่ได้อ่านมาเติมลงในผัง รวมทั้งเป็นการจดบันทึกเรื่องที่ได้อ่านในตัวเอง ซึ่งจะมีส่วนช่วยสมองในด้านความคิด การลำดับขั้นตอน เรื่องราวของเนื้อเรื่อง อันส่งผลให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่ได้อ่านได้ละเอียด ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และหลังจากที่นักเรียนเติมข้อความลงในผังความสัมพันธ์ของความหมายแล้ว นักเรียนยังต้องนำคำสำคัญ ข้อความจากผังความสัมพันธ์ของความหมายนั้นมาเขียนสรุปเรื่องที่ได้อ่านให้เป็นข้อความที่เป็นคำพูดของตนเองอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งการเขียนสรุปสิ่งที่ได้อ่านนี้ก็อาจเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียน เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิฑูรย์ ตั้งพงษ์ (2534) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนปึกธงชัยประชานิรมิต จังหวัดนครราชสีมา ที่เรียนโดยใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมาย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมผังความสัมพันธ์ของความหมายมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

ประการที่สอง การเติมข้อความลงในผังความสัมพันธ์ของความหมายจะช่วยให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ที่เชื่อมต่อกันระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ทำให้ความรู้ยิ่งขยายออกไปได้เรื่อยๆ ในระหว่างที่นักเรียนเติมข้อความลงในผังความสัมพันธ์ของความหมายนั้น ผังความสัมพันธ์ของความหมายจะช่วยให้นักเรียนควบคุมกระบวนการอ่านของตนได้ดีกว่าการอ่านแบบที่ไม่ต้องเติมข้อความ หรืออ่านแล้วทำกิจกรรมหลังการอ่านอย่างอื่น เช่น การตอบคำถาม หรือทำแบบฝึกหัดท้ายบท ดังที่ Kim, Vaughn, Wanzec, and Wei (2004) ได้ทำการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับแผนภูมิกราฟิก และผลของการใช้แผนภูมิกราฟิกต่อการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดย

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสังเคราะห์ ทบทวน งานวิจัยจำนวน 21 เรื่อง เพื่อศึกษาถึงผลของการใช้ที่
เกี่ยวข้องกับแผนภูมิกราฟิก ในรูปแบบคล้ายคลึงกัน จากผลการศึกษาสังเคราะห์งานวิจัยแสดงให้เห็น
ว่า การใช้แผนภูมิกราฟิกนั้นมีความสัมพันธ์ต่อความสามารถด้านการอ่านของนักเรียน จากการที่ได้มี
ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายที่ส่งผลต่อความสามารถด้านการอ่าน
ดังกล่าว จึงอาจกล่าวได้ว่า ผังความสัมพันธ์ของความหมายนั้นสามารถพัฒนาทักษะด้านการอ่าน
ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถควบคุม ตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเอง อันจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจใน
เรื่องที่ได้อ่านอย่างลึกซึ้ง สามารถบอกใจความสำคัญ และรายละเอียดของสิ่งที่ได้อ่านไปแล้วได้อย่าง
ถูกต้อง ครบถ้วน

ประการที่สาม การตรวจสอบความถูกต้องของการเติมข้อความลงในผังความสัมพันธ์ของ
ความหมายร่วมกันหน้าชั้นเรียน จะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่ได้อ่านได้เป็นอย่างดี
เช่นกัน นอกจากนี้ นักเรียนยังสามารถตรวจสอบความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่ได้อ่าน ทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องที่
ได้อ่านได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และยังเป็นกิจกรรมที่นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกับ
เพื่อนในชั้นเรียน สามารถแก้ไขข้อผิดพลาดของตนเองได้ช่วยให้เข้าใจบทอ่านอย่างลึกซึ้ง ซึ่ง
สอดคล้องกับผลการวิจัยของ De Fina (1999) ซึ่งได้ศึกษาผลของการใช้ผังความสัมพันธ์ของ
ความหมายที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนและพบว่า ผังความสัมพันธ์ของความหมายมี
ประโยชน์ในด้านการใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะการอ่านในรายวิชาจิตวิทยา โดยใช้วิธีการ
เปรียบเทียบผลของเขียนเล่าเรื่องจากบทอ่านที่ได้อ่านของนักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการ
พัฒนาทักษะการอ่าน โดยผลของการวิจัยปรากฏว่า ความเข้าใจในการอ่านของทั้งกลุ่มทดลองและ
กลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ผลของการสัมภาษณ์ และการสำรวจข้อมูลจากทั้ง
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมนั้น ปรากฏว่า นักเรียนมีความเห็นต่อการใช้ผังความสัมพันธ์ของ
ความหมายว่าเป็นที่มีประโยชน์ และเห็นว่าสามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้ นอกจากนี้ในการทดลอง
ปรากฏว่านักเรียนสามารถเขียนผังความสัมพันธ์ของความหมายเสร็จอย่างรวดเร็ว ระลึกได้ง่าย ทั้งใน
บทอ่านที่มีความยาวและซับซ้อน

จากการที่กลุ่มเป้าหมายทำคะแนนในแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านได้สูงขึ้นนั้น อาจ
สืบเนื่องมาจากสาเหตุอีกประการหนึ่ง ก็คือ การเขียนผังความสัมพันธ์ของความหมายช่วยให้ผู้เรียนมี
ความคงทนในการจำใจความสำคัญของเรื่องที่ได้ดี เพราะในการอ่านถ้าผู้อ่านสามารถเข้าใจ
รูปแบบการเขียนของผู้เขียนในแต่ละเรื่อง จะทำให้การอ่านมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนกว่าว่าผู้เขียนกำลัง

จะบอกอะไร และใจความสำคัญคืออะไร ผู้อ่านย่อมจะอ่านได้แม่นยำขึ้นทั้งการจับใจความสำคัญและการหาข้อมูลรายละเอียดของเรื่อง โดยที่ผู้อ่านสามารถใช้ความรู้เดิมเข้าช่วย ช่วยจำเรื่องที่อ่านได้นาน (อรรพรรณ บรรจงสวัสดิ์, 2534, หน้า 25) ดังเช่นงานวิจัยของ Foley (1986, อ้างในนภคกุล ปุชูประเสริฐ, หน้า 61) พบว่านักเรียนที่เขียนแผนผังสรุปโยงเรื่องหลังการอ่านสามารถจำเนื้อเรื่องที่อ่านและความคงทนในการจำแตกต่างจากนักเรียนที่เรียนโดยการตอบคำถามหลังการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้แล้วในขณะทำกิจกรรมผังความสัมพันธ์ของความหมาย ผู้อ่านจะต้องใช้ทั้งความคิดวิเคราะห์และจินตนาการไปด้วยกันตลอดเวลา จึงทำให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่อ่านได้อย่างละเอียดและเป็นขั้นตอน ซึ่งตรงกับแนวความคิดของ Murdoch (1986, pp. 9-15) ที่ได้เสนอว่า การที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดในขณะที่อ่านมาเสนอใหม่ในรูปแบบต่างๆ เช่น เสนอในรูปตาราง แผนผัง กราฟ หรือแผนที่ ตามความเหมาะสมของข้อมูล หากผู้เรียนทำได้ก็ย่อมจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่อ่านดียิ่งขึ้น

2. ผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายมีความคงทนในการจำคำศัพท์ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากหลายประการ คือ

ประการแรก การเติมคำ หรือ ข้อความลงในผังความสัมพันธ์ของความหมาย ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถด้านคำศัพท์เพิ่มขึ้น เนื่องจาก การที่นักเรียนเลือกคำศัพท์เพื่อเขียนลงผังความสัมพันธ์ของความหมายได้อย่างถูกต้อง แสดงให้เห็นว่านักเรียนสามารถดึงคำศัพท์นั้นๆ มาใช้ได้ และการนำคำศัพท์มาใช้บ่อยๆ นี้เอง ก็จะสามารถส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านคำศัพท์ รวมถึงมีความคงทนในการจำคำศัพท์เพิ่มขึ้นด้วยนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของนภคกุล ปุชูประเสริฐ (2534, หน้า 19-23) ที่ได้กล่าวว่า ผังความสัมพันธ์ของความหมายมีส่วนช่วยในการเรียนรู้คำศัพท์ เพราะช่วยให้นักเรียนคิดอย่างเป็นระบบ และในขั้นตอนของการเขียนผังความสัมพันธ์ของความหมายนั้นนักเรียนได้ฝึกการจัดระบบความคิดต่างๆ มาจำแนกเข้ากลุ่มตามหัวข้อ จึงทำให้นักเรียนมีจุดมุ่งหมายมากขึ้นด้วย

ประการที่สอง การเติมคำศัพท์ หรือข้อความลงในผังความสัมพันธ์ของความหมายจะช่วยให้นักเรียนมีความรู้ด้านคำศัพท์ สามารถขยายวงคำศัพท์ จัดองค์ประกอบของคำศัพท์หรือข้อมูลตามหัวข้อที่ปรากฏในผังความสัมพันธ์ของความหมาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของนักวิจัยหลายท่าน เช่น วิสา จิตวิตร (2543, หน้า 87-88) Sinitra et al., (1986, p.6) และ Stahl and Fairbanks (1986, pp.72-110) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ผังความสัมพันธ์ของความหมายช่วยกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักจัดโครงสร้าง

ของข้อความที่ได้อ่านอย่างเป็นระบบ ทำให้นักเรียนทราบว่าคำศัพท์ที่นักเรียนคุ้นเคยนั้นสัมพันธ์กับคำศัพท์ใหม่อย่างไร การใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายสอนคำศัพท์ เป็นการสอนคำศัพท์ที่สอนให้นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งความหมายและคำจำกัดความ นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการจัดสรรข้อมูลได้ในระดับลึกและซับซ้อน อันจะส่งผลให้นักเรียนเกิดความคงทนในการจำคำศัพท์เพิ่มขึ้นอีกด้วย

ประการที่สาม การเติมข้อความ คำศัพท์ลงในผังความสัมพันธ์ของความหมายนั้น เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะด้านการคิดของนักเรียน ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาการคิดแบบวินิจิเคราะห์ และความมีเหตุผล Stark (1987, p.926-927) ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนมีความหมาย และเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง และมีความคงทนในการจำคำศัพท์ที่ได้เรียนรู้ไปแล้วนั่นเอง

ประการที่สี่ การที่ครูได้แจ้งให้นักเรียนทราบว่าหลังจากการทดสอบความรู้คำศัพท์ครั้งแรกแล้ว 14 วัน จะมีการทดสอบความคงทนในการจำคำศัพท์อีกครั้งหนึ่งโดยครูจะใช้ข้อสอบวัดความรู้คำศัพท์ฉบับเดิม นั้น นักเรียนอาจจำข้อสอบ หรือคำศัพท์ที่ปรากฏในข้อสอบได้ นอกจากนี้ นักเรียนนักเรียนอาจมีการฝึกฝน ทบทวนคำศัพท์เหล่านั้นเพิ่มเติม จึงทำให้นักเรียนได้คะแนนจากการทดสอบความรู้คำศัพท์หลังการทดสอบครั้งแรกแล้ว 14 วัน เพิ่มขึ้น

3. ผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายเห็นด้วยว่าผังความสัมพันธ์ของความหมายส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากหลายประการ คือ

ประการแรก นักเรียนเห็นด้วยว่าการเติมข้อความลงในผังความสัมพันธ์ของความหมายเป็นกิจกรรมที่เพิ่มการควบคุมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ กล่าวคือ นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับบทอ่านทุกประเภทที่นักเรียนอาจพบในชีวิตประจำวันของนักเรียน นักเรียนสามารถทำซ้ำๆ ได้อย่างต่อเนื่อง ไร้ขีดจำกัด สามารถตัดสินใจได้ว่าต้องการทราบอะไรจากบทอ่าน และแก้ไขประเมินควบคุมสิ่งที่อ่านได้ด้วยตนเอง (Holec, 1981)

ประการที่สอง นักเรียนเห็นด้วยว่าการเติมข้อความลงในผังความสัมพันธ์ของความหมายเป็นกิจกรรมที่ช่วยลดการพึ่งพาอาศัยครูผู้สอนได้ กล่าวคือ นักเรียนไม่จำเป็นต้องพึ่งครูผู้สอนอธิบายบทอ่าน หรือ แปลความหมายของบทอ่านให้ฟังหน้าชั้นเรียนเพียงอย่างเดียว แต่จะเป็นการเปลี่ยนแปลงโดยที่นักเรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการสอนที่ใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายแทน ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสำรวจและเปลี่ยนความสนใจจากครูผู้สอนไปเป็นตนเองแทน Dickinson (1994)

นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวาง Tumposky (1990), Astib (1993) เพราะการใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายเป็นเครื่องมือ หรืออุปกรณ์สำหรับการเรียนรู้ด้านการอ่านที่ทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจ เป็นการเรียนรู้ที่เรียนด้วยตนเองได้ โดยปราศจากการควบคุมจากครูผู้สอน ส่งผลทำให้การเรียนรู้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายได้

ประการที่สาม นักเรียนเห็นด้วยว่าการอ่านแล้วเติมข้อความ คำศัพท์ลงในผังความสัมพันธ์ของความหมาย เป็นกิจกรรมหนึ่งที่สามารถเพิ่มเวลาในการเรียนรู้ภาษาหลังจากการเรียนรู้ในห้องเรียนมาแล้วได้ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง สนับสนุนความสามารถและความชำนาญของผู้เรียน รวมทั้งเป็นการเรียนที่ยืดหยุ่น นักเรียนสามารถเลือกเรียนได้มากกว่าการเรียนในห้องเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนรู้จักการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ทำทนายผู้เรียนอย่างอิสระ หาแหล่งการเรียนรู้และตระหนักถึงยุทธวิธีในการเรียนรู้ของตนเอง Barnette & Jordan (1991)

จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างระหว่างการทำกิจกรรมผังความสัมพันธ์ของความหมายหลังจากที่ได้อ่านเรื่องแล้ว พบว่านักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมเป็นอย่างมาก ทั้งนักเรียนเก่งและค่อนข้างอ่อน เมื่อพิจารณาบรรยากาศในชั้นเรียนแล้วพบว่าบรรยากาศในชั้นเรียนจะสนุกสนานมีชีวิตชีวาและให้ผลการเรียนรู้ที่ดี เมื่อให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่มก็จะช่วยกันเสนอความคิดเห็นเป็นอย่างดี ซึ่งตรงกับข้อเสนอแนะของ Davison (1982, pp.53-56) ที่ได้เสนอว่า การที่ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กันในขณะสร้างแผนผังจะทำให้เกิดความเข้าใจกันและใช้กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล อันจะทำให้ความเข้าใจในเรื่องที่อ่านดียิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่าในกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นสุดท้ายของแต่ละแผนการสอน ผู้เรียนจะใช้เวลาในการเขียนสรุปความจากผังความสัมพันธ์ของความหมายค่อนข้างมาก และจากการสังเกตและสอบถามผู้เรียนพบว่ามีผู้เรียนจำนวนหนึ่งไม่ทราบว่าเริ่มต้นเขียนอย่างไร การเริ่มตรงไหนก่อน ซึ่งผู้วิจัยก็ได้แก้ปัญหาดังกล่าวโดยการอธิบายเพิ่มเติมและให้คำถามนำสำหรับการเขียนในแต่ละย่อหน้า ซึ่งสามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ และการที่นักเรียนทบทวนโดยการศึกษาจากคำถามนำนี้ก็อาจมีผลต่อความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะช่วยให้คะแนนวัดความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้นด้วย

จึงกล่าวได้ว่าผังความสัมพันธ์ของความหมายช่วยให้ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนดีขึ้น นักเรียนมีความคงทนในการจำคำศัพท์ และนักเรียนที่เรียนโดยใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายเห็นด้วยว่าผังความสัมพันธ์ของความหมายช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ และงานวิจัยของนักการศึกษาคนอื่นๆ ที่ได้กล่าวมาแล้ว

3. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน

1.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการจัดการอบรมเทคนิคการสอนอ่านภาษาอังกฤษใหม่ๆ เช่น การใช้ผังความสัมพันธ์ของความหมายในการสอนอ่าน ซึ่งจะช่วยให้ครูผู้สอนมีเทคนิคการสอนอ่านที่ทันสมัยและสร้างความสนใจของผู้เรียน

1.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการนำผังความสัมพันธ์ของความหมายไปใช้ในการสอนในรายวิชาอื่นๆ เช่น ภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ เป็นต้น

1.3 ครูผู้สอนภาษาอังกฤษควรนำกิจกรรมผังความสัมพันธ์ของความหมายไปใช้ในการเรียนการสอนทั้งในวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม และวิชาภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน โดยอาจจะเสริมสลับไปกับกิจกรรมในทักษะอื่นๆ เช่น ทักษะการเขียน ทักษะการพูด ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปอย่างมีระบบและขั้นตอนที่ดี

1.4 ครูผู้สอนควรพยายามปรับปรุงและพัฒนาทักษะด้านการอ่านและกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำได้โดยการนำผังความสัมพันธ์ของความหมายไปใช้ในช่วงกิจกรรมก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน และหลังการอ่าน หรืออาจใช้เป็น การนำเสนอบทเรียน หรือสรุปบทเรียนเป็นการบันทึกย่อก็ได้

1.5 ครูผู้สอนอาจนำผังความสัมพันธ์ของความหมายไปจัดรูปแบบการสอนแบบอื่นๆ เช่น ชุดการสอนที่ใช้พัฒนาทักษะด้านการอ่านของนักเรียนก็ได้

1.6 ครูผู้สอนควรคัดเลือกบทอ่านที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น โดยพิจารณาจากความยากง่ายของคำศัพท์ ความยาว และโครงสร้างของบทอ่าน โดยเริ่มสอนจากบทอ่านง่ายๆ ก่อน เพื่อไม่ให้นักเรียนรู้สึกวิตกกังวลมากเกินไป และมีกำลังใจในการเรียน อันจะทำให้การเรียนประสบผลสำเร็จ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยการใช้กิจกรรมผังความสัมพันธ์ของความหมายในรายวิชาอื่นๆ เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

2.2 ควรมีการวิจัยการใช้กิจกรรมฝังความสัมพันธ์ของความหมายในทักษะอื่นๆ เช่น ทักษะการเขียน ทักษะการพูด หรือ ทักษะการฟัง เป็นต้น

2.3 ควรมีการวิจัยว่าการใช้ฝังความสัมพันธ์ของความหมายมีผลดีต่อนักเรียนกลุ่มใดมากที่สุด เช่น กลุ่มอ่อน กลุ่มปานกลาง กลุ่มเก่ง

2.4 ควรมีการวิจัยว่าฝังความสัมพันธ์ของความหมายประเภทใดจะส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนได้ดีกว่ากัน และฝังความสัมพันธ์ของความหมายประเภทใดที่ส่งผลต่อความคงทนในการจำคำศัพท์ของผู้เรียนได้ดีกว่ากัน

2.5 ควรมีการวิจัยว่าการใช้ฝังความสัมพันธ์ของความหมายส่งผลต่อทักษะการคิดของนักเรียนหรือไม่

2.6 ควรศึกษารูปแบบการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน โดยอาจใช้การสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคล หรือออกแบบสอบถามโดยใช้คำถามแบบปลายเปิดก็ได้